

Мархийн дакъош:

1. Фард марха.
(Рамадан бутт, каффарат, нузар дар.)
2. Суннат марха.
(Кхин дла мел долу марханаш.)

Марха кхабаран арканаш:

1. Ният дар.
Фард марха кхаба ният дар.
Ишттачу хьолехь ният са хилале (буьйсана) дан деза. Рамадан баттахь: бутт болабаларца ният дича кхачаме ду. Ниятан меттиг – дог ду, маттаца ният дар бидлат (керла юкъадаьккхина хлума) ду.
Суннат марха кхаба ният дар.
Ишттачу хьолехь муьлхачу а хенахь (дийнахь) ният дича мегаш ду, нагахь марха дохош долу хлума ца динехь.
2. Марха дохош мел долчу хлуманехь юхавалар.

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Марха кхабар

Меттан маьнехь:
сацар, юхаозавалар ду (имсак).

Шарилатан маьнехь:
иза Аллахлан либадат дар ду, и дохош мел долу хлуманехь юхаваларца, малх схьакхетча (бакъдолу сатасар) и чубузале ният хиларца (марха кхаба).

2. Діаера йолу цамгар ю
иза, амма марха кхабар
халонга доккху цо.
Нифас а, хьайд а долу
зударий кхуза юкъя боглу,
иштта бераш дакхош берш
а, некъахо а. Ишттачу стага
шен марханаш тѣкхаба
деза, цамгар діаяьллачул
таьхьа. Нагахь цамгар
діаялале стаг
діакхелхинехь, марха
кхабар тѣра долу цунна.

Рамадан бутт тѣкхачар муха билгал долу?

Керла бутт гучубаларца, я
Шалбат беттан ткъе итт де
дузарца болало Рамадан
бутт.

Марха кхобучу заманчохь цамогуш хилар шина декъе декъало:

1. Діа ца йолуш йолу
цамгар.
Цунна юкъя вьоду/йьоду
марха кхаба могшалла
йоцу воккха/ йоккха стаг.
Иштта хьал хилча марха
кхабар тѣхь дац цунна,
амма хлора марха кхаба
дезаш, ца кхаьбна долу
дийнах цхьа стаг вузо
веза цо. Я рамадан
баттахь долчу денонн
дукхаллина нах гула а
бина, уьш бузо беза. Я
саан (юучу хлуманых)
доьалгга дакъя дала деза
хлора стаган.

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Марха кхабаран

бехкамаш:

1. Бусулба хилар.
2. Кхетам чохь хилар.
3. Пхийттара ваьлла хилар.
Бера дика а, вон а
къасталуш хилча цуьнан
верасо иза марха кхабаре
кхойкхур ву.
4. Некъахо ца хилар.
Некъахочунна марха
кхабар тѣдиллина дац,
амма марха кхабарна хало
хуьлуш яцахь, кхабар
дикох ду цунна.
5. Могшалло могуьйтуш
хилар.
6. Хьайд а, нифас а ца
хилар. (Марха кхобучу
заманчохь).

4. Керла евллачу хурманашца марха дастар, уьш яцахь якъийначаьрца. Нагахь уьш яцахь, хина кIурдашца. Марха даста хIумма а яцахь и даста ният дар кхачаме хир ду.
5. Марха достучу хенахь а, кхобучу хенахь а дола дар.
6. СагIанаш далар.
7. Буьйсана дечу ламазаш дарца къахьегар.
8. Къуръан дешар.
9. Iумрат дар.
10. «Бакъалла а, сан марха ду» алар шега бага леечуьнга.
11. Ляйлятуль-Къодр буьйса ларъяр.
12. Таьххьарчу итт дийнахь а, буьйсан а иIтикаф дар.

5. Ций даккхар. Нагахь дукха дацахь марха ца духу.
6. Ша Iеттор.
7. Хьайд, я нифас доладалар.

Марха кхобучунна магийна ду: туйнах кIурда бар, юучунна чам баккхар (кIурд а ца беш), лийча, сивак лелаян, хьожа йогIу хIума лелаян, шелонга вала (охлаждаться).

Марха кхобуш лелийча меле хуьлуш долу гIуллакхаш:

1. Сухур (са тасале хIума яар)
2. ХIума яар сатаса герга йолчу хене дIататтар.
3. Марха даста сихо яр (малх чу ма буьззина).

بِسْمِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Марха дохош долу хIуманаш:

1. ЯахIума яар, малар. Нагахь дицдаларан бахъана йиънехь марха духуш дац.
2. Эвхъаза гIуллакх хилар марха кхобучу хан чохь. Нагахь и марха фард хиллехь, кIелхьаравала цо лай хьалха вита веза, и дан аьтто ца балахь шин баттахь тIетта марханаш кхаба деза. Нагахь иза а ца далахь кхуззаткъа стаг вузс веза.
3. Стега оралла ялар вовшах хьакхбелла хуьлийла, я кхечу бахъанашца.
4. Юучунна я молучунна метта тухуш болу маха.

5. Хлора баттахъ кхаа дийнахъ марха кхабар. Кхин а дика ду уьш «кӀайн деношкахъ» кхаьбча, уьзуш: кхойтталгӀа, дийтталгӀа, пхийтталгӀа а деношкахъ.
6. Даудин марханаш (цхьан ден марха кхобуш, вукха ден ца кхобуш – ддеда юкъа).
7. Мухьаррам баттахъ марха кхабар.
8. Зуль-Хьиджат беттана хьалхара итт дийнахъ марха кхабар.
9. Шалбан баттахъ марха кхабар, буьззина бутт а ца кхобуш.

Суннат марханаш

1. Шавваль беттана ялх де (Рамадан бутт буьззина кхаьбначунна). Мустахьаб ду шолгӀачу дийнахъ дуьйна тетта кхабар.
2. Хьадж дихкина воцучунна ларафат дийнахъ марха кхабар.
3. лашурат дийнахъ (мухьаррам беттана иттолгӀа де) иссолгӀачу а, цхьайттолгӀачу а денца цхьаьна.
4. Оршот дийнахъ а, еарин дийнахъ а марха кхабар.

بِسْمِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Марха долчунна хьарам ду:

1. Шат дӀаяар (амма марха ца дохадӀо цо).
2. Барташ дахар, нагахъ и бахьанехъ марха духур делахъ.
3. Харцахьа къамел дар (массо магийна доцу къамел кхуза юкъа доьду).
4. ДжахӀлал (ловдал лелар).
5. Висал (марха даста а ца достуш шина а, кхаа а дийне валар).

Марханаш тлекхабар

Марха тлекхобучу хенахь тлетта кхабар дика ду. Цул совнах сихо яр а и марха тлекхаба. Юх шаре длататтар а магийна дац.

Мархийн сахь даккхар

Мархийн сахь даккхар тлехь ду бусулба а волуш, шегяхь цхьа са даар-малар долуш, шена тоьачулла сов даьлла (шен цийн охлонна а).

Магийна доцу (хьарам) марханаш

1. Раджаб бутт къастор марха кхабарца.
2. Шеко йолу дийнахь марха кхабар. Амма суннат марханаш кхобучунна иза нисделча кхаба мегар ду.
3. Ийдан деношкахь марха кхабар.
4. Атташрик деношкахь марха кхабар (глурбан тлаьхьара долу кхо де), амма глурба ца дийнехь мегар ду.
5. Дуьззина шарахь марха кхабар.

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Карахлат долу марха

Пераскан дийнахь къаста а дина марха кхаба мегар дац, я шот дийнахь, я кيرانан дийнахь. Амма мегар ду кхаба, нагахь, масална ларафат де оцу дийнахь нисделча.

Говше декъалдан:

Иштта, вовше декъалдан а мегар ду оцу денца «АллахIа тхьгара а, шуьгара а къобал дойла» бохучу дешнашца. Иштта дича мелехь дерг ду - такбираш дахар буьйсан дуьйна дIа Iийда де дале, хIора ламаз динчул тIаьхьа, малх чубуззалца Iийдан дийнахь. Такбираш ишттачу кепехь дан деза «АллахIу акбар, АллахIу акбар, ля иляхIа илля-ЛлахI, ва-ЛлахIу акбар, АллахIу акбар, ва ли-ЛляхIи-ль-хьамд».

Iийдан ламаз

Массо бусулбачарна тIехь ду и ламаз дар. Цуьнан хан дIайолало малх анера гучубаьлча гоьмукхан (копье) барамехь, делкъхенахь чекх а йолу. И ламаз ца динчо юхадан ца деза. Нах боцучохь дар суннат ду, амма маьждиг чохь дар а магийна ду. Ламаз далле хурманаш яар а ду дика. Иштта дика ду лийчар а, духIи тохар, уггар тоьлушха долу духар тIедохар. Ламаз дечу метте цхьан некъаца вахар, цигар воьгуш кхечу некъаца вар.

بِسْمِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Мархийн сахь даккхаран хикмат:

1. Кхачамбацаршах цIанвалар, марха кхобуш дийлитан долу.
2. СагI дехарах юхабахар кье болу нах Iийдан дийнахь.

Мархийн сахь доккху хан:

1. Уггар дика йолу хан: Iийда денна шиь, я кхо де хьалха.
2. Мегаш йолу хан: Iийдан дийнахь Iуьйра ламаз хан хилча, Iийдан ламаз далле хьалха.
3. Мегаш йоцу хан: Iийдан ламаз динчул тIаьхьа.

Ийда ламаз даран роғ

Ши ракаат ду иза,
Ийдан хутба далле
хьалха. Хьалхарчу
ракаатехь такбироту-
ль-ихьром динчул
таъхья ялхуз такбир
дийр ду. Шолгачу
ракаатехь пхиз такбир
дийр ду, такбироту-ль-
интикаль динчул
таъхья, Къуръан
дешале хьалха.